

Національний університет
водного господарства та
природокористування

Міністерство освіти і науки України
**Національний університет водного господарства та
природокористування**
Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту
Кафедра менеджменту

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної,
методичної та виховної роботи

_____ О.А. Лагоднюк

“ _____ ” _____ 2019 року

Національний університет
водного господарства та природокористування

06-08-53

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
PROGRAM OF THE DISCIPLINE
START-UP: СТВОРЕННЯ І ФУНКЦІОНУВАННЯ
START-UP: CREATION AND FUNCTIONING

Спеціальність
Specialty

всі спеціальності
All specialties

Спеціалізація
Specialization

всі спеціалізації
all specializations

Рівне – 2019

Національний університет

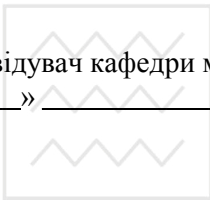
Робоча програма навчальної дисципліни «Start-up: Створення та функціонування» для студентів всіх спеціальностей НУВГП. Рівне: НУВГП, 2019. 13 с.

Розробник: Савіна Н.Б., д.е.н., професор кафедри трудових ресурсів і підприємництва, проректор з наукової роботи та міжнародних зв'язків
Судук О.Ю., к.с.г.н., доцент кафедри менеджменту

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри менеджменту

Протокол від «_____» _____ 2019 року № _____

Завідувач кафедри менеджменту _____ Л.Ф. Кожушко
«_____» _____ 2019 року

Національний університет
будівничого господарства
та природокористування

Схвалено науково-методичною радою НУВГП
Протокол від _____ 2019 року № _____

Голова науково-методичної ради НУВГП _____ О.А. Лагоднюк

© Н.Б. Савіна, 2019 р.
© О.Ю. Судук, 2019 р.
© НУВГП, 2019 р.

ВСТУП

Предметом вивчення дисципліни «Start-up: створення та функціонування» є процеси, що мають місце при створенні та функціонуванні стартапу як форми ризикового підприємництва, яка пов'язана зі створенням інноваційного формату підприємницької діяльності та управлінням розвитком новоствореного підприємства.

Знання та навички з дисципліни «Start-up: створення та функціонування» допоможуть оволодіти студентам компетентностями з фахових предметів, знадобляться під час проходження виробничої і переддипломної практик, допоможуть написати і захистити випускову роботу та в подальшому успішно конкурувати на ринку відповідних робіт (послуг).

Анотація

Стрімке поширення стартапів як особливої організаційної структури, спрямованої на розроблення і впровадження високотехнологічного інноваційного продукту, стає знаковою тенденцією сучасного бізнесу. Ринок стартапів бурхливо розвивається у всьому світі, зокрема і в Україні.

При вивченні дисципліни визначаються теоретико-методологічні засади формування цілісного розуміння організації і управління процесом реалізації стартап-проекту. Дана дисципліна допоможе студентам оволодіти необхідними практичними навичками з організації управління конкретними проектами. Дисципліна «Start-up: створення та функціонування» допоможе студентам оволодіти компетентностями щодо оцінювання інноваційних проектів стосовно їх перспективності і ризику реалізації на ринку.

Ключові слова: стартап, інновації, бізнес-планування, бізнес-ангели, венчурні фонди, інвестиції, крауд-фандінг, новітні технології, показники ефективності, фінансування, життєвий цикл, методологія Agile.

Annotation

The rapid spread of startups as a special organizational structure, aimed at developing and implementing a high-tech innovative product, is becoming a significant trend in modern business. The startup's market is rapidly growing around the world, including Ukraine.

During studying the discipline the theoretical and methodological principles of forming the holistic organization understanding and

Національний університет

management of the implementation process of the startup project are determined. This discipline will help students to master the necessary practical skills in management of specific projects. The discipline "Start-up: Creation and Functioning" will help students master the competencies of evaluating the innovation projects in terms of their promising and marketable risk.

Key words: start-up, innovation, business planning, business angels, venture funds, investments, craft folding, new technologies, performance indicators, financing, life cycle, Agile methodology.

Національний університет
водного господарства
та природокористування

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність	Характеристика навчальної дисципліни
		Денна форма навчання
Кількість кредитів, відповідних ECTS – 3		За вибором
Модулів: 1	Спеціальність: всі спеціальності НУВГП	<i>Рік підготовки</i>
Змістових модулів: 2		3-й
Загальна кількість годин: 90		<i>Семестри</i>
		5-й
		<i>Лекції</i>
		16 год.
		<i>Практичні</i>
		14 год.
		<i>Лабораторні</i>
		–
	<i>Самостійна робота</i>	
	60 год.	
	Форма контролю:	
	залік	

Примітка

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить: 33% до 67%.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета навчальної дисципліни „Start-up: створення та функціонування ” полягає у формуванні в студентів теоретичних знань та практичних навичок щодо цілісного розуміння організації і управління процесом реалізації стартап-проекту, набуття необхідних практичних навичок та вмінь зі створення і управління стартап-проектами.

Основними завданнями навчальної дисципліни є: поглиблення теоретичних знань, оволодіння сучасним методичним

інструментарієм, практичними навичками з організації підприємницької діяльності і реалізації підприємницьких проектів, оволодіння основами розробки інноваційних проектів і їх презентації, засвоєння основних принципів доведення стартап-проектів до інвестиційної стадії, яка багато в чому визначає успішність їх реалізації, визначення ефективної маркетингової програми стартап-проектів з використанням інноваційних технологій їх інтернет-просування, засвоєння принципів й оволодіння методичним інструментарієм управління реалізацією стартап-проектів, зокрема вивчення принципів залучення інвестицій (від бізнес-ангелів, венчурних фондів, колективних інвестицій на основі краудфандингу), що надаються спеціалізованими інтернет-майданчиками, а також краудфандинговими платформами.

У результаті вивчення даної навчальної дисципліни студент повинен **знати:**

- сутності та особливості ринку інноваційної продукції, його інституціональних складових;
- основні концепції розвитку стартап-проекту;
- методи презентації стартап-проекту зацікавленим сторонам;
- методи та моделі реалізації стартап-проекту;
- алгоритм комерціалізації науково-технічних рішень та розробок;
- потенційно можливі джерела фінансування стартап-проекту, їх сильні та слабкі сторони;
- канали просування стартапу;
- основних груп ринкових факторів, що формують можливості та загрози для реалізації стартап-проекту;
- методи оцінки стартап-проектів.

вміти:

- генерувати креативні ідеї;
- оцінювати та обирати інноваційні ідеї для реалізації в форматі стартапу;
- формувати команду проекту;
- будувати партнерські зв'язки та проводити ділові переговори;
- обирати ефективні форми залучення капіталу;
- відстоювати інтереси свого бізнесу перед інвесторами;

- правильно обирати цільову аудиторію та засоби комунікацій;
- просувати проект в мережі Інтернет;
- формувати програми соціальної відповідальності та лояльності.

Отримані теоретичні знання та практичні вміння студенти мають застосовувати в процесі проходження виробничих і переддипломної практик, написанні курсових робіт та магістерського проекту.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Теоретичні основи розвитку стартапів як інноваційної форми підприємництва. Інноваційне підприємництво: сутність та перспективи розвитку. Сутнісна характеристика поняття «стартап». Історія виникнення. Історичні передумови появи стартапів. Визначення поняття «стартап». Відмінності стартап-компанії від традиційного підприємства. Особливості реалізації стартап-проектів в сфері інформаційних технологій і реальному секторі економіки. Теорія стартапів Стіва Бланка. Кращі історії створення стартапів.

Тема 2. Стадії життєвого циклу і фінансування стартапів.

Життєвий цикл стартапу. Інфраструктура стартапу, її ключові аспекти. Екосистема стартапу. Її ключові аспекти. Університети і бізнес-школи, технопарки, грантові програми, бізнес-спільноти ангелів і фонди, бізнес-інкубатори і акселератори, майданчики для краудфандінга і акціонерного краудфандінга, галузеві конференції та конкурси, професійне співтовариство як елементи сукупності «екосистеми». Стан глобальної екосистеми стартапів на основі звіту The Global Startup Ecosystem Ranking. Досвід формування інноваційних екосистем в зарубіжних країнах.

Тема 3. Як розпочати стартап. Що необхідно робити перед початком стартапу. Основи формування ідеї стартапу. Ключові елементи стартапу. Від ідеї до продукту. Як створити продукт, що полюблять користувачі. Речі, що не масштабуються. Зворотній зв'язок. Навіщо створювати стартап.

Тема 4. Команда та виконання. Управління стартап-командами і партнери в бізнесі. Утворення атмосфери натхнення. Сутність корпоративної культури. Культура компанії та команда. Фактори, що впливають на формування корпоративної культури. Реалізація проекту.

Тема 5. Просування та комерціалізація стартапу. Комунікації та презентація проекту. Формальні та неформальні комунікації стартап-проекту. Матриця відповідальності за якісне виконання.

Тема 6. Бізнес-планування стартап-проекту. Бізнес-стратегія та теорії монополії. Досконала конкуренція: міф чи реальність. Характеристики монополії. Сутність поняття бізнес-планування. Структура та логіка бізнес-плану.

Тема 7. Оцінка ефективності стартап-проекту. Сучасні методики оцінки стартапів. Формальні та неформальні критерії оцінки стартап-проектів. Показники ефективності стартап-проектів. Аналіз ризиків стартап-проекту.

Тема 8. Сучасне управління проектами. Методологія Scrum як підмножина Agile. Проекти, у яких ефективніше застосовувати Scrum. Основні Правила виконання проекту за методологією Scrum. Впроваджуючи Scrum: з чого почати? Метод CCPM. Управління стартап-проектами. Управління ризиками стартап-проекту.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Денна форма навчання					
	Усьо-го	у тому числі				
л		п	лаб	інд	ср	
1	2	3	4	5	6	7
Модуль 1						
Змістовий модуль 1. Концептуальні основи створення та функціонування стартап-проектів						
Тема 1. Теоретичні основи розвитку стартапів як інноваційної форми підприємництва	10	2	2	-	-	8
Тема 2. Стадії життєвого циклу і фінансування стартапів	12	2	2	-	-	8
Тема 3. Як розпочати стартап	12	2	2	-	-	8
Тема 4. Команда та виконання	12	2	2	-	-	8
Тема 5. Просування та комерціалізація стартапу	10	2		-	-	8

	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 2. Методологія та інструментарій створення та функціонування стартап-проектів						
Тема 6. Бізнес-планування стартап-проекту	12	2	2	-	-	8
Тема 7. Оцінка ефективності стартап-проекту	12	2	4	-	-	6
Тема 8. Сучасне управління проектами	10	2	-	-	-	6
Усього годин	90	16	14	-	-	60

5. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Модуль 1		
Змістовий модуль 1. Концептуальні основи створення та функціонування стартап-проектів		
1.	Розвиток стартапів як інноваційна форма підприємництва	2
2.	Стадії життєвого циклу і фінансування стартапів	2
3.	Як розпочати стартап	2
4.	Ділова гра «Формування команди»	2
Змістовий модуль 2. Методологія та інструментарій створення та функціонування стартап-проектів		
5.	Структура та логіка розробки бізнес-плану стартап-проекту	2
6.	Оцінка показників ефективності стартап-проектів	2
7.	Оцінка ризиків стартап-проектів	2
	РАЗОМ	14

6. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Самостійна робота студента полягає у поглибленні знань та умінь з усіх тем навчальної дисципліни. Самостійна робота потребує опрацювання додаткової навчальної літератури, нормативних документів, наукових праць та періодичних ділових видань.

Розподіл годин самостійної роботи студентів

№ з/п	Види навчальної діяльності	Обсяг часу, годин
		денна форма
1	Опрацювання лекційного матеріалу	8
2	Підготовка до практичних занять	7
3	Опрацювання окремих частин тем програми, які не викладаються на лекціях	30
4	Підготовка до контрольних заходів	15
	Всього	60

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

В процесі проведення лекційних та практичних занять використовуються такі методи активного навчання: диспути та дискусії; тематичні тести; розподіл ролей в аудиторії; ділові ігри; ситуаційні завдання з обговоренням, кейс-задачі.

8. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Оцінювання навчальних досягнень студентів за усіма видами навчальних робіт проводиться за поточним контролем.

Поточний контроль знань студентів з навчальної дисципліни проводиться у письмовій формі. Контрольні завдання за змістовим модулем включають тестові питання (25 тестів, одна правильна відповідь з п'яти запропонованих), практична частина (розрахункова задача). Перевірка практичних умінь здійснюється під час практичних занять і за результатами виконання самостійної роботи.

Усі форми контролю включено до 100-бальної шкали оцінювання.

9. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

Основними критеріями, що характеризують рівень компетентності студента при оцінюванні результатів поточного контролю з даної навчальної дисципліни, є:

- виконання всіх видів навчальної роботи, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни;
- глибина і характер знань навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних та додаткових рекомендованих літературних джерелах;
- характер відповідей на поставлені питання (чіткість, лаконічність, логічність, послідовність тощо).

Оцінювання результатів усіх форм контролю передбачено у 100-бальній шкалі.

Критерії оцінювання результатів поточної роботи (завдань, що виконуються на практичних, результати самостійної роботи студентів) проводиться у % від кількості балів, виділених на завдання, із заокругленням до цілого числа:

0% – завдання не виконано; 40% – завдання виконано частково та містить суттєві помилки методичного або розрахункового характеру; 60% – завдання виконано повністю, але містить суттєві помилки у розрахунках або в методиці; 80% – завдання виконано повністю і вчасно, проте містить окремі несуттєві недоліки (розмірності, висновки, оформлення тощо); 100% – завдання виконано правильно, вчасно і без зауважень.

Розподіл балів, які отримують студенти денної форми навчання

Поточний контроль								Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2				
10	10	15	15	15	10	15	10	
50				50				100

В заліковій відомості результати навчання проставляються за двома шкалами – 100-бальною та національною. Зараховано виставляються тільки тим студентам, які виконали всі види навчальної роботи, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни, і набрали за результатами поточного контролю не менше 60 балів.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	зараховано
82-89	
74-81	
64-73	
60-63	
35-59	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Конспект лекцій, комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни, нормативні документи, презентаційні матеріали.

11. ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Абдулаева, З. И. Стратегический анализ инновационных рисков [Текст] /З.И. Абдулаева, А.О. Недосекин. – СПб: Изд-во Политехн. университета, 2013. -150 с.
2. Бланк, С. Стартап. Настольная книга основателя / С. Бланк, Б. Дорф; пер. с англ. Т. Гутман, И. Окунькова, Е. Бакушева. – 2-е изд. – Москва : Альпина Паблишер, 2014. – 614 с.
3. Дрейпер, У. Стартапы : профессиональные игры Кремниевой долины / У.Дрейпер ; предисл. Э. Шмидта ; пер. с англ. В. Егорова. – Москва: Эксмо, 2012. –378 с.
4. Кузьмін, О.Є. Управління та зниження рівня ризиків енергозабезпечення підприємств: монографія [Текст] / О.Є. Кузьмін, Н.Ю. Подольчак, В.Є. Матвіїшин; Нац. ун-т «Львів. політехніка». – Львів: Міські інформаційні системи, 2011. – 235 с.
5. Купер, Б. Стартап вокруг клиента: как построить бизнес с самого начала /пер. с англ. В. Кулаевой / Б. Купер. Москва: Манн, Иванов и Фербер, 2011. - 151с.
6. Тиль, П. От нуля к единице : как создать стартап, который изменит будущее / П. Тиль, Б. Мастерс; перевод с англ. – Москва: Альпина паблишер, 2015. – 188 с.

Допоміжна

1. Бланк Стив, Боб Дорф. Стартап. Настольная книга основателя = The Startup Owner’s Manual. — М.: Альпина Паблишер, 2014. — 616 с.165-180.
2. Гаврилов А. О. Використання бізнес-планування як інструменту для прийняття інвестиційних рішень [Текст] / А. О. Гаврилов // Економіка та держава. – 2009. – №5. – С. 87-91.
3. Губені Ю. Е. Сучасні методи у бізнес-плануванні [Текст] / Ю. Е. Губені, І. І. Костецька // Економіка АПК. – 2011. – №6. – С. 90-93.
4. Пол Грэм. В погоне за ростом. Часть 2, Блог компании «Startup Academy», Режим доступа – <http://habrahabr.ru/company/startupacademy/blog/152993/>

5. Македон В. В. Бізнес-планування: Навч. пос. - К.: Центр учбової літератури, 2009. – 236 с.

6. Model of start-ups assessment under conditions of information uncertainty [Text] /M. Malyar, V. Polishchuk, M. Sharkadi, I. Liakh // Eastern European Journal of Enterprise Technologies, Mathematics and cybernetics – applied aspects, 2016. – 3/4 (81). – P. 43-49. ISSN 1729-3774. ORCID 0000–0003–4586–1333.

7. Савіна Н. Б. Підприємництво і бізнес-планування : навч. посіб. / Н. Б. Савіна, А. М. Костюкевич. – Рівне : НУВГП, 2011. – 191 с. / [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/2198>

8. Попко О.В. та Рорко О.В. (2014) Інноваційні стартапи та їх відмінність від класичного бізнесу. Вісник Національного університету водного господарства та природокористування (1(65)). с.325-330 / [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/1552>

12. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. High Tech Startup Valuation Estimator [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.caycon.com/valuation.php#bottom>

2. Featured project in Technology [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.kickstarter.com/discover/categories/technology?ref=discover_index

3. Україна. Закон. Про захист економічної конкуренції [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2210-14>.

4. Україна. Закон. Про захист від недобросовісної конкуренції [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/236/96-%D0%B2%D1%80>.

5. Національна бібліотека ім. В.І.Вернадського / [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.nbu.gov.ua>

6. Цифровий репозитарій Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна / [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.dspase.univer.kharkov.ua>

9. Науковий репозитарій СумДУ / [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://lib.sumdu.edu.ua/library/DocSearchForm?i_lang=ukr